

ZONDE

J. C. Ryle¹

Oorspr. uitgave: "Holiness", J. C. Ryle, Evangelical Press, P.O. Box 5, Welwyn, Hertfordshire, AL6 9NU, Engeland.
Uitgegeven in nrs. 38 en 39 van 'Brood voor een hongerig hart' Mandolinehof 36, 2992 NH Barendrecht Nederland.

Tenzij anders aangegeven komen alle Schriftaanhalingen uit de Statenvertaling 1977. Voetnoten door M.V.

Zonde is overtreding van Gods wet

Wie een juist inzicht wil krijgen van het begrip christelijke heiligheid, moet beginnen het veelomvattende onderwerp zonde te bestuderen. Om later hoog te kunnen bouwen, moet hij eerst heel diep graven en een dwaling op dit punt kan noodlottig zijn. Verkeerde opvattingen over het begrip heiligheid zijn in het algemeen terug te voeren op verkeerde opvattingen over de menselijke verdorvenheid. In een boek over heiligheid is het zeker gerechtvaardigd te beginnen met een duidelijke uiteenzetting van het begrip "zonde".

Voor onze verlossing is stellig een duidelijk gezicht op de zonde nodig. Zonder duidelijkheid op dit punt zijn dogma's als rechtvaardiging, bekering en heiligmaking woorden zonder inhoud. Daarom is het eerste wat God doet als iemand in Christus wedergeboren wordt: zijn hart verlichten en hem laten zien dat hij een schuldige zondaar is. Zoals de wereldlijke schepping in Genesis begon met licht, zo begint ook een geestelijke schepping met licht. "Want God ... is Degene, Die in onze harten geschenen heeft, om [te geven] verlichting der kennis van de heerlijkheid Gods in het aangezicht van Jezus Christus" (2 Kor. 4:6). Een vage en onduidelijke kijk op de zonde is vaak de oorzaak van dwalingen, ketterijen en geestelijke wildgroei. Als men niet terdege beseft hoe gevaarlijk de ziekte van zijn ziel is, dan is het niet verwonderlijk dat men zich tevreden stelt met verkeerde of ontoereikende geneesmiddelen. Naar mijn mening is één der meest dringende behoeften van de kerk vandaag: kennis van de zonde.

Hoofdstuk I

Laten we beginnen met een *definitie* van het begrip zonde. Uiteraard zijn we allemaal wel vertrouwd met begrippen als zonde en zondaar. We spreken over de zonde die in de wereld gekomen is, en over de mens die zonde doet. Maar weten we wel echt wat die uitdrukkingen betekenen? Ik ben bang dat er op dit punt veel verwarring en onduidelijkheid bestaat. Het gaat bij de zonde om: de onvolmaakte en verdorven natuur die ieder mens heeft vanwege onze afstamming van Adam, de eerste mens; waarbij de mens heel ver is afgeraakt van zijn oorspronkelijke rechtschapenheid; van nature geneigd is kwaad te doen; het vlees begeert altijd anders dan de geest, waardoor ieder mens, die in de wereld geboren is, Gods toorn en vervloeking verdient.

In het kort gezegd is zonde die onpeilbare geestelijke kwaal waarmee het hele menselijke geslacht is besmet. Niemand, van welke rang of stand ook, in welk land hij ook geboren mag zijn, is er vrij van, met uitzondering van Hem Die geheel zonder zonde was: Jezus Christus.

Om het concreter te zeggen, kan een zonde bestaan uit het doen, zeggen, denken of zich inbeelden van iets dat niet in volkomen overeenstemming is met de wil van God. Wie zonde doet, doet ook de wetteloosheid en de zonde is wetteloosheid (1 Joh. 3:4). Reeds de kleinste afwijking van de ons openbaarde wil van God doet ons schuldig staan voor God. Natuurlijk behoef ik niemand die de bijbel aandachtig leest, te zeggen dat men Gods wet met het hart of met gedachten kan overtreden zonder dat daarbij sprake hoeft te zijn van een zichtbare daad van goddeloosheid. In de bergrede heeft de Heer Jezus dat zelf duidelijk gesteld.

Verder hoef ik iemand die het Nieuwe Testament goed pleegt te lezen niet te zeggen dat er zonden zijn door daden en zonden door nalatigheid. We zondigen door dingen na te laten die we zouden moeten doen en door dingen te doen die we niet behoren te doen. De heilige woorden van onze

---

¹ 1816-1900.

Heer Jezus in het evangelie laten hierover evenmin onduidelijkheid bestaan. Er staat geschreven: “Dan zal Hij zeggen ook tot hen, die ter linker[hand zijn]: Gaat weg van Mij, gij vervloekten, in het eeuwige vuur, dat de duivel en zijn engelen bereid is. Want Ik ben hongerig geweest, en gij hebt Mij niet te eten gegeven; Ik ben dorstig geweest, en gij hebt Mij niet te drinken gegeven” (Matt. 25:41, 42). Vlak voor zijn sterven bad Usher: Vader, vergeef mij al mijn zonden en vooral die van nalatigheid.

Voorals in deze tijd denk ik dat het heel erg nodig is u eraan te herinneren dat men kan zondigen, zonder zich daarvan bewust te zijn. U voelt u onschuldig, terwijl u in werkelijkheid schuldig bent. Ik denk dat er geen enkele grond is voor de hedendaagse opvatting, dat zonde geen zonde is totdat we haar opmerken en ons ervan bewust worden. Integendeel zelfs, want in het 4e en 5e hoofdstuk van het dikwijls door ons zo verwaarloosde boek Leviticus en in het 15e hoofdstuk van Numeri staat heel duidelijk geschreven dat er zonden zijn van nalatigheid, die het volk onrein maakten en waarvoor verzoening nodig was. (Lev. 4:1-35, 5:14 -19; Num. 15:25-29). Voorts lees ik, dat de Heer Jezus uitdrukkelijk leerde dat de dienstknecht, die de wil van zijn meester niet deed, niet werd verontschuldigd vanwege onwetendheid, maar werd gestraft (Luk. 12:48). We doen er goed aan ons terdege te realiseren dat als we onze eigen schamele en onvolmaakte kennis en bewustzijn als een verontschuldiging voor onze zondigheid hanteren, we op drijfzand lopen.. Een aandachtiger studie van Leviticus zou dan heel nuttig zijn!

Hoofdstuk II

Over de oorsprong en de bron van dit ontzaglijke morele kwaad dat zonde wordt genoemd moet ik ook iets zeggen. Ik vrees dat de inzichten van veel christenen op dit punt zeer onvolkomen en ver van de werkelijkheid zijn. Daarom durf ik hier niet aan voorbij te gaan. We moeten ons inprenten dat de zondigheid van de mens niet van buiten komt, maar binnen in ons zit. Het is niet een resultaat van een slechte opvoeding, of van omgang met slechte vrienden of van een slecht voorbeeld, zoals sommige christenen willen beweren. Nee, het is een familiekwaa die we hebben geërfd van onze eerste ouders, Adam en Eva. We zijn ermee geboren. De mens, geschapen naar het beeld van God, was aanvankelijk onschuldig en rechtvaardig; maar onze ouders zijn gevallen, en werden zondig en verdorven. Door één persoon kwam de zonde in de wereld. “Wat uit het vlees geboren is, [dat] is vlees” (Joh. 3:6). “Wij waren van nature kinderen des toorns, gelijk ook de anderen” (Ef 2:3). “Dat het bedenken van het vlees vijandschap is tegen God” (Rom. 8:7). “Want van binnen uit het hart der mensen komen voort kwade gedachten” (Mark. 7:21). De mooiste en liefste baby die dit jaar geboren is, de trots van zijn familie, is niet zoals zijn moeder teder zegt, een engeltje of een lief onschuldig ding, maar reeds een kleine zondaar. Helaas, zoals het kindje daar in zijn wiegje ligt, draagt het in zijn hartje reeds de kiemen van elke soort verdorvenheid. Let u maar eens op kleine kinderen als ze opgroeien en steeds wijzer worden. Al spoedig zult u een voortdurende neiging ontdekken tot het kwade en onwilligheid ten opzichte van het goede. U kunt er reeds de beginselen van bedrog, slecht humeur, egoïsme, koppigheid, hebzucht, afgunst en haat in zien. Als het kind daarbij nog verwend wordt en niet wordt bestraft, zullen deze eigenschappen steeds meer toenemen en overheersen.

Hoe komt een kind daartoe? Alleen de bijbel kan deze vragen beantwoorden. Een van die dwaze dingen die ouders vaak over hun kinderen zeggen is het vaak gehoorde: mijn zoon is goed van aard; hij is niet wat hij zou moeten zijn, maar hij is in slechte handen gevallen. Toch heeft hij van nature een goed hart. Helaas, de waarheid is geheel anders. De eerste oorzaak van alle zonde is gelegen in de natuurlijke verdorvenheid van ons eigen hart. De schuld ligt niet bij scholen of leraren, en de oorzaak is niet de omgang met slechte vrienden.

Hoofdstuk III

Ook omtrent de *omvang* van het uitgebreide morele kwaad, dat zonde wordt genoemd, mogen we geen vergissing maken. De enige vaste grond hiervoor is de Schrift. “Arglistig is het hart, meer dan enig ding, ja, dodelijk is het, wie zal het kennen?” (Jer. 17:9) “En de HEERE zag, dat de boosheid des mensen menigvuldig was op de aarde, en al het gedichtsel der gedachten zijns harten te allen dage alleen boos was” (Gen. 6:5). Zonde is een kwaad waarvan elk deel van ons wezen is doortrok

ken. Het verstand, de genegenheid, de overleggingen, de wil, ze zijn er allemaal meer of minder mee besmet. Zelfs ons geweten is zo verblind dat je er niet op kunt vertrouwen als op een veilige gids; en tenzij het verlicht wordt door de Heilige Geest, brengt het ons eerder op het verkeerde spoor dan op het goede. Kort gezegd, ons hele hoofd en hart is vol ziekte, “[van de voetzool af tot het hoofd toe is er niets geheels aan](#)” (Jes. 1:6). De ziekte kan bedekt zijn door een dun laagje hofelijkheid, beleefdheid en goede manieren, maar ze zit stevig in ons lichaam verankerd.

De mens kan in sommige dingen zo groot zijn en in andere dingen weer zo klein, zo hoog en toch zo laag, zo edel en toch zo gemeen. Zo groot in zijn omgaan met materiële dingen en vaak zo vernederend in zijn omgang met mensen. De mens kan grote indrukwekkende monumenten ontwerpen en bouwen, tegelijk afgoden, vogels, dieren en reptielen aanbidden: Dezelfde mens die beroemde kunstwerken vervaardigt, kan tegelijk, zoals Paulus schreef, een slaaf zijn van allerlei zondige lusten. Voor hen die spotten met Gods woord moet dit een pijnlijk probleem zijn. Maar de bijbel geeft de verklaring. De toestand van de mens is op geen andere wijze te verklaren dan door de leer van het in zonde ontvangen en geboren zijn, en door de vernietigende effecten van de zondeval. Tevens moeten we erkennen dat de wereld in al haar delen de kenmerken draagt van het universele kwaad van de zonde waarvan heel de mensheid is doortrokken. Slaat u de atlas er maar eens op na, van oost naar west, van pool tot pool, ver weg of in eigen land, onder elke rang of stand, in de hoogste of de laagste klassen, onder welke omstandigheden dan ook, de uitslag zal altijd hetzelfde zijn. Ook bij de ontdekking van de meest afgelegen gebieden kwam men afschuwelijke vormen van wellust, wreedheid, bedrog en bijgeloof tegen. Inboorlingen, die nooit aan invloeden van buitenaf hadden blootgestaan, wisten wel hoe ze moesten zondigen.

Overall ter wereld geldt Jesaja 17:9 waarin staat: arglistig is het hart, meer dan enig ding, ja dodelijk is het, wie zal het kennen? Voor mijzelf ken ik geen duidelijker bewijs voor de inspiratie van Genesis en de boeken van Mozes over de oorsprong van de mens, dan de kracht en de uitgestrektheid van de wereldomvattende zonde. De toestand van elk menselijk wezen op aarde getuigt daarvan. Dit alles is veroorzaakt door één mensenpaar, waar we allemaal van afstammen zoals Genesis 3 zegt. In één woord de algehele wereldomvattende menselijke verdorvenheid vormt een onoplosbaar vraagstuk voor een mensheid die zonder God leeft.

Tenslotte ben ik ervan overtuigd dat het beste bewijs voor de allesomvattende kracht van de zonde gelegen is in de hardnekkigheid waarmee ze aan de mens kleeft, zelfs nadat hij is wedergeboren en een voorwerp is geworden voor de activiteiten van de Heilige Geest. Om in de taal van de geloofsbelijdenis te spreken: Deze geaardheid blijft, ja zelfs in diegenen die zijn wedergeboren. Zo diep ingeplant zijn de wortels van de menselijke verdorvenheid, dat zelf nadat wij zijn wedergeboren, vernieuwd, gewassen geheiligd en gerechtvaardigd en tot levende lidmaten van Christus verklaard, ze in de bodem van ons hart blijven voortleven. Net zoals de lepra vastgekleefd zit aan de muren van de huizen, komen we er nooit vanaf, totdat de aardse woning van deze tabernakel is verdwenen. Wel heeft de zonde in het hart van een gelovige niet langer een vaste woonplaats. Ze wordt betuigd, gecontroleerd, gedood en gekruisigd door de uitdrijvende kracht van het nieuwe bestanddeel dat genade heet.

Het leven van een gelovige is een leven in overwinnen en niet in nederlagen. Maar de zware strijd in zijn binnenste gaat door. De strijd die iedere dag weer nodig is. Strijd tegen de jalousie, die altijd op de loer ligt, de wedijver tussen vlees en geest, het innerlijke zuchten en steunen waarvan niemand weet heeft, dan alleen diegene die strijdt. Het zijn allemaal getuigen van die ene grote waarheid; de enorme kracht en de vasthoudendheid van de zonde. Gelukkig is de gelovige die dat begrijpt, die geen vertrouwen heeft in het vlees en die zeggen kan: “[Gode zij dank, die ons de overwinning geeft door onze Heere Jezus Christus](#)” (1 Kor. 15:57), en daarbij nooit vergeet te waken en te bidden, opdat hij niet in verzoeking valle.

Hoofdstuk IV

Ik zal kort zijn als het erom gaat hoe erg en walgelijk de zonde voor God moet zijn. Uiteraard geloof ik niet dat een sterfelijk mens zich ook maar enigszins een voorstelling kan maken hoe weerzinwekkend de zonde moet zijn voor het aangezicht van die ene, heilige en volmaakte God met wie

we te doen hebben. Aan de ene kant is God dat eeuwige Wezen voor Wie zelfs de hemel der hemelen niet rein is.

Hij is de God Die zowel gedachten en beweegredenen, als gedragingen doorgrondt. Wij daarentegen zijn als blinde schapen, geboren in zonde. We leven temidden van zondaren in een atmosfeer van zwakheid, gebrek en onvolmaaktheid. We kunnen ons slechts een zeer beperkte voorstelling maken van de afschuwelijkheid van het kwaad. Wij hebben geen peilstok om het kwaad te meten. Iemand die doof is hoort geen verschil tussen het geluid van een fluitketel en een machtig orgel. Dieren met een zeer onaangename geur hebben er geen notie van dat ze wel bij ons weerzin wekken, maar niet bij hun soortgenoten. Zo kan ook de gevallen mens er geen juiste voorstelling van hebben hoe afschuwelijk de zonde is voor het aangezicht van de volmaakte God. Hij was volmaakt in het formeren van een machtige planeet als Jupiter met zijn satellieten die gezamenlijk in een volmaakte formatie rond de zon wentelen. We moeten ons er goed van bewust zijn dat zonde afschuwelijk is en dat God de zonde haat. Zijn ogen zijn te zuiver om de zonde te aanschouwen; hij kan het kwaad niet aanzien. De kleinste overtreding van Gods wet doet ons al schuldig staan, want de bijbel zegt:

- De ziel die zondigt moet sterven;
- Het loon dat de zonde geeft, is de dood;
- God oordeelt het verborgene in de mensen;
- Er is een worm die niet sterft en een vuur dat niet wordt uitgeblust;
- De verdorvenen zullen heengaan naar de eeuwige straf;
- Niets onreins zal de hemel binnengaan (Jer. 44:4; Hab. 1:13; Jak. 2:10; Ezech. 18:4; Rom. 6:23; Rom. 2:16; Marc. 9:44; Ps. 9:17; Matth. 25:46; Op. 21:27).

Dit zijn geduchte woorden in het boek van de God, Die toch barmhartig en genadig wil zijn. Maar niets ter wereld bepaalt ons zo bij de verschrikkelijkheid als het lijden en sterven van de Heer Jezus en wat de bijbel zegt van Zijn plaatsveranging en verzoening. Verschrikkelijk zwaar moet onze schuld zijn, als niets dan het bloed van de Zoon van God genoegdoening kan geven. Het gewicht van de zonde van ons mensen was zo zwaar, dat Jezus geheel beangst werd in Gethsemané tot de dood toe. Ik ben er van overtuigd, dat op de dag van de opstanding niets ons zo zal ontstellen als de terugblik die we dan zullen hebben op onze zonde en onze ontelbare tekortkomingen en gebreken. Nooit, tot het uur gekomen is als Christus voor de tweede keer komt, zullen we ons goed bewust zijn van de schandelijkheid van de zonde.

Hoofdstuk V

Er is nog één punt, dat ik beslist bespreken moet. Ik durf het niet overslaan. Dat punt is, dat de zondaar zichzelf wil schoon praten. De zonde brengt ons ertoe van de dingen een bedrieglijke voorstelling te geven, waardoor we met verwonderlijk gemak onze zonden als betrekkelijk gering en onschuldig beschouwen. We hebbende neiging de zonde te vergoelijken, te verontschuldigen, en te doen of het allemaal niet zo erg is ... en “God is toch genadig? God is niet zo streng om ons aan te rekenen wat we misdeden. We bedoelen het niet verkeerd, en tenslotte zijn we toch niet slechter dan anderen!”

Wie kent deze gedachten niet? En wie kent de veelheid van woorden waarmee we om dingen heen draaien, die God ronduit zondig en verderfelijk noemt. We zeggen, dat we overijld hebben gehandeld, of dat we vrolijk, wild, onzeker, of ondoordacht waren, of dat we ruimdenkend zijn, maar in feite bedriegen we onszelf met deze woorden. We gebruiken uitdrukkingen die het zondige van ons wezen en van onze daden verdoezelen, omdat we ons verweren tegen de gedachte dat zonde in Gods oog onduldbaar is; we geloven liever, dat de mens nog zo slecht niet is. We merken dit bedrieglijke van de zonde door de neiging om toe te geven aan twijfelachtige gewoonten van onze kinderen, of om onze ogen te sluiten voor de kwalijke gevolgen van geldzucht en gemakzucht. We

merken het aan de neiging om toe te geven aan aanvechtingen, en om het geloofsleven in het gezin te verwaarlozen.

Ik ben bang dat we ons nauwelijks bewust zijn hoe geniepig ons leven wordt aangetast. Verzoeking dient zich zelden aan in een duidelijke vorm, in de zin van “ik ben je doods vijand, en ik wil dat je voor eeuwig verloren gaat”. O nee, zonde komt tot ons als Judas met een kus, of als Jakob met uitgestoken hand en vleiende woorden. Voor Eva leek de verboden vrucht goed en aantrekkelijk; toch was die de oorzaak, dat zij buiten de hof van Eden geworpen werd. David vertoefde in ledigheid op het dak van zijn paleis. Dat lijkt onschuldig, maar het eindigde in overspel en moord. Aanvankelijk lijkt de zonde zelden op zonde. “**Waakt en bidt, dat gij niet in verzoeking komt; de geest is wel gewillig, maar het vlees is zwak**” (Matt. 26:41).

We kunnen de zonde wel verzachtende namen geven, maar haar aard en wezen kunnen we niet veranderen. Sla acht op de woorden van Paulus in Hebr. 3:13: “**Maar vermaant elkander te allen dage, zolang als het heden genaamd wordt, opdat niet iemand uit u verhard worde door de verleiding der zonde**”. Het is goed te bidden: Heer, red ons uit de listige verleidingen van de wereld, van ons vlees, en van de boze.

Twee gedachten komen onweerstaanbaar naar voren, nu ik met dit onderwerp bezig ben.

Lezer, zie toch welke diepe redenen er zijn om ons voor de Heer onze God te verootmoedigen. Laten we nogmaals zien welk beeld de bijbel schildert van de zonde, en laten we opnieuw beseffen hoe schuldig, gemeen en verdorven wij zijn voor God. Hoezeer hebben wij die volkomen verandering van hart nodig, die wedergeboorte en bekering heet. Wat een zwakte en onvolmaaktheid kleeft ook de besten onder ons aan, zelfs in onze beste dagen. Wat is het een ernstige gedachte, dat “**Jaagt de vrede na met allen, en de heiligmaking, zonder welke niemand de Heere zien zal**” (Hebr. 12:14). Als we onszelf zien in het licht van God, wat hebben we dan reden om elke avond als de tollenaar uit te roepen: “**O God! wees mij zondaar genadig!**” (Luk. 18:13).

Ik ben ervan overtuigd, dat hoe meer licht we van God ontvangen, hoe meer we zien van onze zondigheid. Hoe dichter we tot de Heer naderen, hoe meer we worden bekleed met ootmoed. In de hele kerkgeschiedenis zult u de waarheid hiervan vinden. Als u de levensbeschrijvingen leest van de bekende mannen Gods, zult u zien, dat zij zeer nederige, bescheiden mensen waren.

Maar, lezer, hoe dankbaar mogen we zijn voor het heerlijke Evangelie van Gods genade. Er is genezing geopenbaard, voor de nood van de mens, die even diep gaat als de kwaal. We behoeven niet beangst te zijn als we op de zonde zien, als we onderzoek doen naar haar wezen, haar bron, haar macht, omvang en verdorvenheid, als we maar tevens zien de redding die God ons heeft bereid, de verlossing, die daar is in Christus Jezus. Hoewel de zonde toenam, is de genade veelmeer overvloedig geworden. Jezus Christus, de Rechtvaardige, volkomen God en volkomen mens, is gestorven voor onze zonden en opgestaan tot onze rechtvaardiging. Zijn kracht is toereikend om de diepste gezonden zondaar te behouden. Hij draagt de zwaksten. Door Zijn Heilige Geest te zenden in de herten van Zijn volk, vernieuwt en heiligt Hij hen, zodat oude dingen voorbijgaan en alle dingen nieuw worden.

Dit alles, en o, wat is het een gebrekkige opsomming, vormt een volmaakt geneesmiddel tegen de verborgen kwaal van onze zonde. Gode zij dank voor Jezus Christus!

Grote leraren uit de puriteinse school als Owen, Burgess, Manton en Charnock zijn veel dieper ingegaan op dit machtige onderwerp. Ik heb slechts de oppervlakte aangeraakt, en wil nu nog enkele praktische punten noemen.

a) Een schriftuurlijke kijk op de zonde is een van de beste middelen om bewaard te blijven voor een vaag, zouteloos en onduidelijk theologisch denken, dat we in deze tijd (100 jaar geleden! red.) zo veelvuldig tegenkomen. We mogen niet onze ogen sluiten voor het feit, dat een groot deel van de christenheid niet bepaald ongezonder genoemd kan worden, maar dat de meerderheid te weinig grond is in de bijbelse waarheid. Het is een christendom, waarin ontegenzeggelijk iets is van Christus, men kent iets van de genade en van bekering, er is geloof en ook iets van heiliging, maar het is nooit precies zoals de Bijbel erover spreekt. Het blijft beneden peil, het is niet achttien karaat. De dingen zijn scheefgetrokken, en er is een wanverhouding. De oude Latimer zou gezegd hebben:

Het is een mengelmoesje, en het sorteert geen effect. Het oefent geen invloed uit op het dagelijks leven, het is geen vertroosting, en het geeft ook geen vrede in het sterven. Vaak merkt men te laat dat men geen grond onder de voeten heeft.

Welnu, ik meen dat de aangewezen weg tot genezing van dit falende geloof is: duidelijke prediking van wat de Bijbel zegt aangaande de zonde. De mensen zullen niet vastbesloten het heil zoeken, wanneer ze niet beseffen dat ze in groot gevaar verkeren. We mogen niets verdoezelen van de lengte, breedte, hoogte en diepte van de eis der wet. Laten we niet vergeten, dat de wet goed is, indien iemand haar wettig toepast, en dat wij door de wet de zonde leren kennen (1 Tim. 1:8; Rom. 3:19-20; 7:7). Dit is de weg van onze Heer Jezus in de bergrede. We kunnen niet beter doen dan Hem in deze prediking navolgen. Nooit zullen mensen werkelijk tot de Heer Jezus Christus komen en bij Hem blijven, hun leven in Zijn hand leggen, als zij niet zien wat hun nood is. Wie door de Heilige Geest tot Jezus wordt gebracht, werd ook door diezelfde Geest overtuigd van zonde. Soms lijkt het of mensen tot Jezus komen en Hem volgen zonder dat zij overtuigd werden van zonde, maar die zullen weer terugvallen en hun oude leven voortzetten.

b) Een schriftuurlijke beschouwing van de zonde is een geschikt tegenweer tegen de ruime en vrijzinnige opvattingen die momenteel zo in de mode zijn. Het moderne denken verwerpt dogma's, belijdenissen en dergelijke bindingen in het geloofsleven. Men acht het hoogstaand en getuigend van wijsheid als men geen andere mening veroordeelt, en men de opvattingen van elke leraar ernstig neemt, hoe afwijkend die ook zijn. Alles is waar, en niets is verkeerd. We mogen aannemen, dat iedereen behouden wordt, en dat er niemand verloren gaat. Het verzoenend en plaatsbekledend lijden en sterven van onze Heer Jezus Christus, de persoonlijkheid van de duivel, de wonderen in de Schrift, de werkelijkheid van een eeuwig oordeel, alle grondslagen van het geloof worden als ballast overboord gezet om het schip van het christendom lichter te maken, opdat het niet achter zal blijven bij de wetenschap en de vooruitgang. Wie deze grote waarheden nog handhaaft, is bekrompen, conservatief, ouderwets, een overblijfsel uit een grijs verleden. Waarheid en wijsheid zijn niet beperkt tot dat oude Joodse boek. Grote denkers en vrije onderzoekingen hebben veel meer waardevols opgeleverd.

Welnu, ik ken niets, dat ons beter bewaart tegen deze moderne plaag dan de duidelijke bijbelse uitspraken over de aard, de werkelijkheid, de afschuwelijkheid, de macht en het loon van de zonde. Niets zal ons ooit rust geven als we niet buigen voor het gezag van de Schrift; en die Schrift leert ons zien, dat we verloren zondaars zijn, en dat onze redding in niets anders is dan in het eenvoudige vertrouwen op de Heer Jezus Christus.

c) Een duidelijk gezicht op wat zonde is, is ook het juiste afweermiddel tegen een gevoelsmatig, ceremonieel en vormelijk christendom, in welks kielzog velen worden meegesleurd. Ik kan wel begrijpen, dat er veel aantrekkelijkheid zit in dit soort religie, zolang het geweten in slaap wordt gestust. Maar wanneer dit wonderlijke deel van ons wezen, dat geweten heet, werkelijk ontwaakt, kan ik me niet voorstellen, dat een of ander ritueel ons nog kan bevredigen.

Een klein kind kan men gemakkelijk zoet houden met wat speelgoed, poppen en rammelaars, zolang het geen honger heeft. Maar zo gauw het van binnen voelt knagen, zal niets anders dan voedsel het stil maken. Precies zo is het gesteld met het hart van de mens. Muziek, bloemen, kaarsen, wierook, processies, gewaden, of welke ceremonie ook, kunnen voor een gelovige best aantrekkelijk zijn. Maar eenmaal ontwaakt en opgestaan uit de doden, zal hij in deze dingen geen bevrediging meer vinden. Dan worden ze voor hem onbelangrijk of zelfs tijdverspilling. Wanneer iemand eenmaal zijn zonden ontmoet, wil hij zijn Verlosser zien. Hij voelt zich aangetast door een dodelijke ziekte, en niemand anders dan de grote Heelmeester kan hem voldoening geven. Hij hongert en dorst, en hij kan niet met minder toe dan met het brood des levens.

d) Het rechte gezicht inzake de zonde is ook een van de beste middelen om ons te bewaren voor overtrokken theorieën over volmaaktheid, het perfectionisme. Als men alleen maar bedoelde, dat wij moeten openstaan voor alle genade, die de Heer ons wil toebrengen, dan zouden we volkomen daarmee instemmen. Laat ons alstublieft niet gering denken van wat de Heer in ons doen wil. (Hoopt volkomen op de genade, die u toegebracht wordt in de openbaring van Jezus Christus; 1 Petrus 1:13).

Als men ons echter wil vertellen, dat een gelovige in deze wereld een staat van zondeloosheid kan bereiken, waardoor hij jarenlang in ongestoorde gemeenschap van God kan leven zonder dat enige zondige gedachte in hem opkomt, dan moet ik eerlijk zeggen, dat deze opvatting mij zeer onschrijfbaar voorkomt. Ja, ik ga nog verder door te zeggen, dat dit een heel *gevaarlijke* lering is. Op pas bekeerden, die zoeken naar de waarheid, moet deze leer een zeer ontmoedigende uitwerking hebben. Ik kan in Gods Woord niet de geringste waarborg vinden op grond waarvan we zulk een volmaakte staat mogen verwachten zolang we nog in dit lichaam zijn. Om met de woorden van onze belijdenisgeschriften te spreken, geloof ik, dat alleen Christus zonder zonde is, en dat wij allen, ook als we zijn gedoopt en wedergeboren in Christus, in vele dingen zondigen; en als we zeggen dat we geen zonden hebben, misleiden wij onszelf, en de waarheid is niet in ons.*

Daarom herhaal ik: De beste bescherming tegen deze misleidende lering over volmaaktheid is een duidelijk onderscheiden van de aard, de verderfelijheid en de misleiding van de zonde.

e) Tenslotte wil ik zeggen, dat een schriftuurlijk onderscheiden van de zonde een krachtig geneesmiddel is tegen het pijnlijke tekort aan persoonlijke heiliging in de kerk van de eindtijd. Ik weet, dat dit een teer punt is, maar ik moet erover spreken. Het is al lange tijd een last voor mij, dat het peil van het dagelijkse leven van de belijdende christenen zo achteruitgaat. Ik ben bang dat christelijke deugden zoals liefdadigheid, vriendelijkheid, goed humeur, onbaatzuchtigheid, eenvoud, zachtmoedigheid, zelfverloochening, ijver tot hulpvaardigheid, zich niet inlaten met wereldse gewoonten, enz., steeds minder worden gevonden en niet die plaats hadden als in de tijd van onze ouders.

Over de oorzaken kan ik slechts enkele veronderstellingen opperen. Mogelijk worden geloofsbelijdenissen nu zo gemakkelijk uitgesproken, dat stromen, die voorheen smal en diep waren, nu breed en ondiep zijn geworden. Misschien hebben we nu veel meer op het zichtbare vlak, terwijl we in kwaliteit verloren. Mogelijk heeft de toenemende welvaart ongemerkt een plaag meegebracht van wereldgelijkvormigheid, verwekelijking en gemakzucht. Wat eens luxe was, kan men nu niet meer missen. Zelfverloochening en geduldige volharding kom je nauwelijks meer tegen. Misschien verschaalde het geestelijk leven door de grote veranderingen in onze tijd. Misschien waren we al tevreden dat ons orthodoxe geloof niet werd aangetast, en hadden we geen oog voor de nuchtere werkelijkheid dat er geen dagelijkse godsvrucht was. Feit is dat het peil van ons persoonlijke geloofsleven werd aangetast.

Wie eenmaal inziet, dat de zonde veel afschuwelijker is en veel meer verweven met ons bestaan dan we ooit vermoed hebben, zal naar ik vertrouw en geloof, nader gebracht worden tot Christus. Nader tot Christus gebracht, kunnen we dieper putten uit Zijn volheid, en worden we ingeleid in het leven van geloof in Hem. Dat leven zal niet nalaten vrucht te dragen. Dan ontvangen we de kracht om stand te houden, ontvangen we geduld in beproeving, zullen we waakzaam worden ten opzichte van ons eigen zwakke hart, en worden we meer als onze Meester in de gewone dagelijkse dingen. Wie veel vergeven is, zal veel liefhebben. Of, zoals de apostel het zegt in 2 Kor. 3:17-18 “De Heere nu is de Geest; en waar de Geest des Heeren is, aldaar is vrijheid. En wij allen, met ongedekten aangezichte de heerlijkheid des Heeren [als] in een spiegel aanschouwende, worden [naar] hetzelfde beeld in gedaante veranderd, van heerlijkheid tot heerlijkheid, als van des Heeren Geest”.

Ik ben ervan overtuigd dat de eerste stap tot heiliging is: ons meer bewust worden van de ernst van de zonde.

E-mail: verhoevenmarc@skynet.be

Homepage: <http://users.skynet.be/fa390968/index.htm>

Mirror sites: <http://members.lycos.nl/verhoevenmarc696/index.htm>

<http://members.lycos.nl/smetsdan/index.htm>

<http://members.fortunecity.com/marcverhoeven1/index.htm>

---

* Zie over dit onderwerp meer in blad 26 “De twee naturen van de gelovige” door J. T. Andrus